

Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα, ώστε να διασφαλιστεί η συλλογική επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το 2030 *

Brussels, 18 Δεκεμβρίου 2023

Η Επιτροπή δημοσίευσε σήμερα την [αξιολόγηση των προσχεδίων των εθνικών σχεδίων των κρατών μελών της ΕΕ για την ενέργεια και το κλίμα \(ΕΣΕΚ\)](#) και εξέδωσε [συστάσεις προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη να διευρύνουν τις φιλοδοξίες τους ώστε να ανταποκρίνονται στους στόχους της ΕΕ για το 2030](#). Τα τελικά σχέδια πρέπει να υποβληθούν έως τις **30 Ιουνίου 2024**. Τα προσχέδια των επικαιροποιημένων ΕΣΕΚ μας φέρνουν πιο κοντά στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το 2030 και στην εφαρμογή της πρόσφατα συμφωνηθείσας νομοθεσίας. Ωστόσο, απαιτούνται σαφώς περισσότερες προσπάθειες, μεταξύ άλλων υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων της COP28 και της παγκόσμιας έκκλησης για επιτάχυνση της δράσης εντός της τρέχουσας δεκαετίας.

Στη σημερινή αξιολόγηση, η **Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους** για μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και να καταρτίσουν σαφέστερα σχέδια σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο προτίθενται να προσαρμοστούν στην κλιματική αλλαγή. Ζητά επίσης από τα κράτη μέλη να προετοιμαστούν καλύτερα για να αυξήσουν τη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και να ενισχύσουν τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης. Πρόσθετα μέτρα απαιτούνται επίσης για την ενίσχυση της θέσης των καταναλωτών, τη βελτίωση της ενεργειακής ασφάλειας και τη στήριξη των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους. Θα χρειαστούν μεγαλύτερες προσπάθειες για να εξασφαλιστεί η πρόσβαση στις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης και να τονωθούν οι σημαντικές επενδύσεις που απαιτούνται για την ανταγωνιστικότητα της ευρωπαϊκής βιομηχανίας.

Η εμπειριστατωμένη ανάλυση της Επιτροπής βασίζεται σε 21 ΕΣΕΚ, τα οποία υποβλήθηκαν αρκετά έγκαιρα και συμπληρώθηκαν με άλλα διαθέσιμα στοιχεία. Τρία κράτη μέλη υπέβαλαν τα προσχέδια των εθνικών σχεδίων τους με μεγάλη καθυστέρηση και δεν κατέστη δυνατή η ειδική ανά χώρα αξιολόγηση έως τον Δεκέμβριο, ενώ τρία δεν έχουν ακόμη υποβάλει τα προσχέδια των εθνικών σχεδίων τους.

Βασικά πορίσματα και συστάσεις

Τα ΕΣΕΚ καθορίζουν τον χάρτη πορείας κάθε κράτους μέλους για τη συλλογική επίτευξη του νομικά δεσμευτικού στόχου της μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 55 % έως το 2030 και των στόχων για την ενέργεια και το κλίμα που έχει θέσει η ΕΕ. Η σημερινή αξιολόγηση σε επίπεδο ΕΕ συνοδεύεται από μια σειρά [συστάσεων και επιμέρους αξιολογήσεων](#) για καθένα από τα 21 κράτη μέλη που υπέβαλαν ΕΣΕΚ.

Από την αξιολόγηση της Επιτροπής συνάγονται τα εξής:

- Στο παρόν στάδιο, τα προσχέδια των ΕΣΕΚ δεν επαρκούν για τη μείωση **των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου** κατά [τουλάχιστον 55 % έως το 2030](#), με τα τρέχοντα μέτρα αναμένεται ότι θα επιτευχθεί μείωση κατά 51 %.
- στους **τομείς επιμερισμού των προσπαθειών** απαιτούνται περισσότερο φιλόδοξοι στόχοι για την κάλυψη του κενού 6,2 ποσοστιαίων μονάδων σε σχέση με [τον στόχο του 40 %](#).
- υπάρχει ένα κενό περίπου -40 έως -50 εκατ. τόνων ισοδυνάμου CO₂ σε σχέση με τον [στόχο των -310 εκατ. τόνων ισοδυνάμου CO₂](#) βάσει του κανονισμού **LULUCF**, που σημαίνει ότι είναι απαραίτητο να ενισχυθεί η καταβόθρα άνθρακα.
- όσον αφορά τις **ανανεώσιμες πηγές ενέργειας**, με τα τρέχοντα σχέδια αναμένεται ότι το ποσοστό των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό μείγμα θα ανέλθει σε 38,6-39,3 % έως το 2030, σε σύγκριση με τον [στόχο του 42,5 %](#).
- όσον αφορά την **ενεργειακή απόδοση**, τα τρέχοντα σχέδια αναμένεται ότι θα οδηγήσουν σε βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά 5,8 %, σε σύγκριση με τον [στόχο του 11,7 %](#).

Η Επιτροπή τονίζει επίσης τη σημασία και τον επείγοντα χαρακτήρα της **σταδιακής κατάρτησης της**

χρήσης ορυκτών καυσίμων για την παραγωγή ενέργειας, και ιδίως των στερεών ορυκτών καυσίμων. Επιπλέον, διαπιστώνεται ότι η συνέχιση των επιδοτήσεων για τα ορυκτά καύσιμα σε όλα τα κράτη μέλη, μεταξύ άλλων και στον τομέα των μεταφορών, αποτελεί ένα ακόμη εμπόδιο στην πορεία της ΕΕ προς την κλιματική ουδετερότητα. Οι επιδοτήσεις που δεν συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας ή της δίκαιης μετάβασης πρέπει να καταργηθούν σταδιακά το συντομότερο δυνατόν και να διοχετευθούν τα αντίστοιχα κονδύλια στην καινοτομία και τη στήριξη των ευάλωτων ομάδων στο πλαίσιο της μετάβασης.

Η Επιτροπή προτρέπει επίσης τα κράτη μέλη να δώσουν μεγαλύτερη προσοχή στην **ενεργειακή ασφάλεια** στα τελικά ΕΣΕΚ τους και τονίζει την ανάγκη να τονωθεί επειγόντως η ανταγωνιστικότητα των ευρωπαϊκών αξιακών αλυσίδων καθαρής ενέργειας. Τα τελικά ΕΣΕΚ θα πρέπει να παρέχουν σαφήνεια και προβλεψιμότητα για τις επιχειρήσεις και τους επενδυτές, και να διευκολύνουν τον σχεδιασμό για τη χρήση δημόσιων πόρων. Η Επιτροπή συνιστά στα κράτη μέλη να σχεδιάσουν καλύτερα τη διαφοροποίηση του ενεργειακού εφοδιασμού τους με ανταγωνιστικό τρόπο. Η καλύτερη πρόβλεψη των αναγκαίων διαρθρωτικών αλλαγών στο ενεργειακό σύστημα θα δώσει στους καταναλωτές τη δυνατότητα να επωφεληθούν από μια οικονομικά αποδοτική και ευέλικτη αγορά ενέργειας. Θα πρέπει επίσης να δοθεί μεγαλύτερη προσοχή στην επανειδίκευση και την αναβάθμιση των δεξιοτήτων, καθώς και στις εργασιακές και κοινωνικές επιπτώσεις και μέτρα για τη διασφάλιση μιας δίκαιης, χωρίς αποκλεισμούς πράσινης μετάβασης που δεν αφήνει κανέναν στο περιθώριο.

Απαιτούνται επίσης σημαντικά περαιτέρω μέτρα **για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας**, μεταξύ άλλων και στο ενεργειακό σύστημα. Τα τελικά ΕΣΕΚ πρέπει να συμβάλλουν με ικανοποιητικό τρόπο στην αντιμετώπιση των επιπτώσεων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή. Η Επιτροπή διατύπωσε [πρόσθετες συστάσεις](#) στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα σχετικά με τη συνεκτικότητα των μέτρων των κρατών μελών με τον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα και με τη διασφάλιση προόδου όσον αφορά την προσαρμογή.

Επόμενα βήματα

Όλα τα κράτη μέλη πρέπει να υποβάλουν τα τελικά επικαιροποιημένα ΕΣΕΚ τους έως τις 30 Ιουνίου 2024, λαμβάνοντας υπόψη τις συστάσεις της Επιτροπής και τις επιμέρους αξιολογήσεις. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί ότι οι τελικές εκδόσεις των ΕΣΕΚ θα είναι φιλόδοξες, επαρκώς λεπτομερείς και αξιόπιστες και ότι θα αποτελέσουν στέρεη βάση για την επιτάχυνση της υλοποίησής τους κατά τα προσεχή έτη.

Τα κράτη μέλη που δεν έχουν ακόμη υποβάλει τα προσχέδια των επικαιροποιημένων ΕΣΕΚ τους (Αυστρία, Βουλγαρία και Πολωνία) πρέπει να το πράξουν χωρίς περαιτέρω καθυστέρηση. Τα προσχέδια που ελήφθησαν προσφάτως από το Βέλγιο, την Ιρλανδία και τη Λετονία θα αξιολογηθούν από την Επιτροπή στις αρχές του 2024.

Ιστορικό

Βάσει του [κανονισμού της ΕΕ για τη διακυβέρνηση](#), που θεσπίστηκε το 2018, απαιτείται η υποβολή [εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα](#) για την περίοδο 2021-2030. Τα εν λόγω σχέδια περιγράφουν τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη προτίθενται να επιτύχουν τους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους τους για το 2030. Τα κράτη μέλη υπέβαλαν τα προηγούμενα ΕΣΕΚ τους το 2019. Έκτοτε, η βασική νομοθεσία για την προσαρμογή στον στόχο του 55 % έχει [ολοκληρωθεί](#) και απαιτείται η επικαιροποίηση των σχεδίων, ώστε να ευθυγραμμιστούν με την αναθεωρημένη νομοθεσία της ΕΕ. Τα κράτη μέλη όφειλαν να υποβάλουν προσχέδια επικαιροποιημένων σχεδίων έως το τέλος Ιουνίου του 2023, πριν από την υποβολή των τελικών επικαιροποιημένων σχεδίων τον Ιούνιο του 2024. Τα σχέδια καλύπτουν τις πέντε διαστάσεις της [Ενεργειακής Ένωσης](#) και τις δεσμεύσεις των κρατών μελών στο πλαίσιο του [ευρωπαϊκού νομοθετήματος για το κλίμα](#), της [δέσμης μέτρων προσαρμογής στον στόχο του 55 %](#), του [μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας](#) και του [σχεδίου REPowerEU](#).

Η σημερινή ανακοίνωση σχετικά με την αξιολόγηση σε επίπεδο ΕΕ των προσχεδίων των ΕΣΕΚ συνοδεύεται από [21 ειδικές ανά χώρα συστάσεις και επιμέρους αξιολογήσεις](#) σχετικά με την ευθυγράμμιση με τους ενεργειακούς και κλιματικούς στόχους, τον στόχο της κλιματικής ουδετερότητας και τους στόχους προσαρμογής, για καθένα από τα κράτη μέλη που υπέβαλαν εγκαίρως προσχέδια των ΕΣΕΚ. Στο παρόν στάδιο, τα υπόλοιπα έξι κράτη μέλη λαμβάνουν αξιολογήσεις και συστάσεις μόνο σχετικά με τις πολιτικές τους για την προσαρμογή και τη συνοχή με τον στόχο της Ένωσης για κλιματική ουδετερότητα, οι οποίες δημοσιεύονται ([εδώ](#) και [εδώ](#)). Επιπλέον, ένα άλλο [έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής](#) αξιολογεί την πρόοδο όσον αφορά την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στα 27 κράτη μέλη.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Ανακοίνωση: Αξιολόγηση σε επίπεδο ΕΕ των προσχεδίων επικαιροποιημένων ΕΣΕΚ](#)

[Ερωτήσεις και απαντήσεις](#)

[Εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα \(ΕΣΕΚ\)](#) (σχετικά έγγραφα)

[Ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα](#) (σχετικά έγγραφα)

*Επικαιροποιήθηκε στις 19/12/2023

IP/23/6622

Quotes:

"Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030 και η νομοθεσία μας σχετικά με την προσαρμογή στον στόχο του 55 % έχει πλέον θεσπιστεί, ώστε να καταστεί δυνατή η επίτευξη του στόχου αυτού. Η διασφάλιση της αποτελεσματικής και πλήρους εφαρμογής σε εθνικό επίπεδο αποτελεί τώρα το κύριο καθήκον μας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο είναι ζωτικής σημασίας να επικαιροποιηθούν τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα με αποφασιστική φιλοδοξία. Έχουμε αναλάβει ηγετικό ρόλο στην COP28, και αυτή είναι η ευκαιρία να αποδείξουμε ότι είμαστε έτοιμοι να επιτύχουμε αποτελέσματα στην πράξη και να καταπολεμήσουμε με σθένος την κλιματική αλλαγή. Η Επιτροπή είναι έτοιμη να στηρίξει τα κράτη μέλη στη διαδικασία αυτή, μεταξύ άλλων με την προώθηση ορθών πρακτικών όσον αφορά τη χρήση των διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης για την πράσινη μετάβαση."

Maroš Šefčovič, Εκτελεστικός Αντιπρόεδρος αρμόδιος για την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, τις Διοργανικές Σχέσεις και τη Διερεύνηση Προοπτικών - 18/12/2023

"Έχουμε ξεπεράσει την ενεργειακή κρίση μαζί και ολοκληρώσαμε πολλές σημαντικές πρωτοβουλίες που θα μας βοηθήσουν να διαμορφώσουμε το μέλλον μας και να επιταχύνουμε την ενεργειακή μετάβαση. Τώρα είναι καιρός να υλοποιήσουμε τις κοινές φιλόδοξες δεσμεύσεις μας. Τα εθνικά σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα αποτελούν βασικά εργαλεία για τον καθορισμό σαφούς πορείας προς ένα καθαρό, ανθεκτικό και ψηφιοποιημένο ενεργειακό σύστημα. Οι οικονομίες μας αναμένουν σαφή επενδυτικά μηνύματα και οι πολίτες μας στρατηγικές σχετικά με τον τρόπο διατήρησης των τιμών της ενέργειας σε προσιτά επίπεδα μακροπρόθεσμα. Ως εκ τούτου, η οριστικοποίηση φιλόδοξων σχεδίων πριν από το καλοκαίρι αποτελεί μία από τις κορυφαίες προτεραιότητες."

κ. Κάντρι Σίμσον, επίτροπος Ενέργειας - 18/12/2023

"Η ΕΕ είναι πρωτοπόρος στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής. Αυτό που κάνουμε στην Ένωση είναι τα θεμέλια της κλιματικής διπλωματίας μας στο εξωτερικό, όπως κατέδειξε η COP28. Το ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα εκδόθηκε σε χρόνο ρεκόρ, για να υλοποιήσουμε τον φιλόδοξο στόχο μας για το 2030. Η βασική νομοθεσία για την επίτευξη στην ΕΕ μείωσης των εκπομπών κατά 55 % έχει ήδη τεθεί σε ισχύ. Η αξιολόγηση των προσχεδίων επικαιροποιημένων ΕΣΕΚ των κρατών μελών αποδεικνύει πλέον ότι κάναμε ένα ακόμη βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση για την υλοποίηση των φιλόδοξων στόχων μας. Ωστόσο, είναι σαφές ότι απαιτούνται ισχυρότερες δεσμεύσεις στα τελικά σχέδια, που θα μαςβάλουν σταθερά στον δρόμο της κλιματικής ουδετερότητας, θα μας βοηθήσουν να ενισχύσουμε την ανθεκτικότητά μας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και να αξιοποιήσουμε τα οφέλη που προκύπτουν από την κλιματική και την ενεργειακή μετάβαση."

Wopke Hoekstra, Commissioner for Climate Action - 18/12/2023

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Ana CRESPO PARRONDO](#) (+32 2 298 13 25)

[Giulia BEDINI](#) (+32 2 295 86 61)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)